

Fredericia, 05.11.09

Årsberetning 2009

Tingene er lykkedes godt for os i året, der er gået. Og utroligt nok har jeg kunnet sige det samme hvert år, når jeg har aflagt beretning!

Året har for både politikerne og kommunens forvaltning samt for DN været domineret af arbejdet med kommuneplanen. Det har hidtil været amterne, der har haft det sidste ord, når det skulle besluttes, hvor der skal være by, hvor natur etc. Men denne gang var ansvaret kommunens.

1. Kommuneplanen – rammen for livet i vores kommune frem til 2021

Det er en glæde at kunne sige, at vi er enige i det meste i den store plan. Specielt er vi glade for, at to ideer fostret af os i DN udgør hovedhjørnестene i kommuneplanen: Himmerigshuse og landskabsparkene. Og vi er glade for, at vores ønske om at videreføre den historiske bys gadeplan i Fredericia C deles af planlæggere og de fleste politikere.

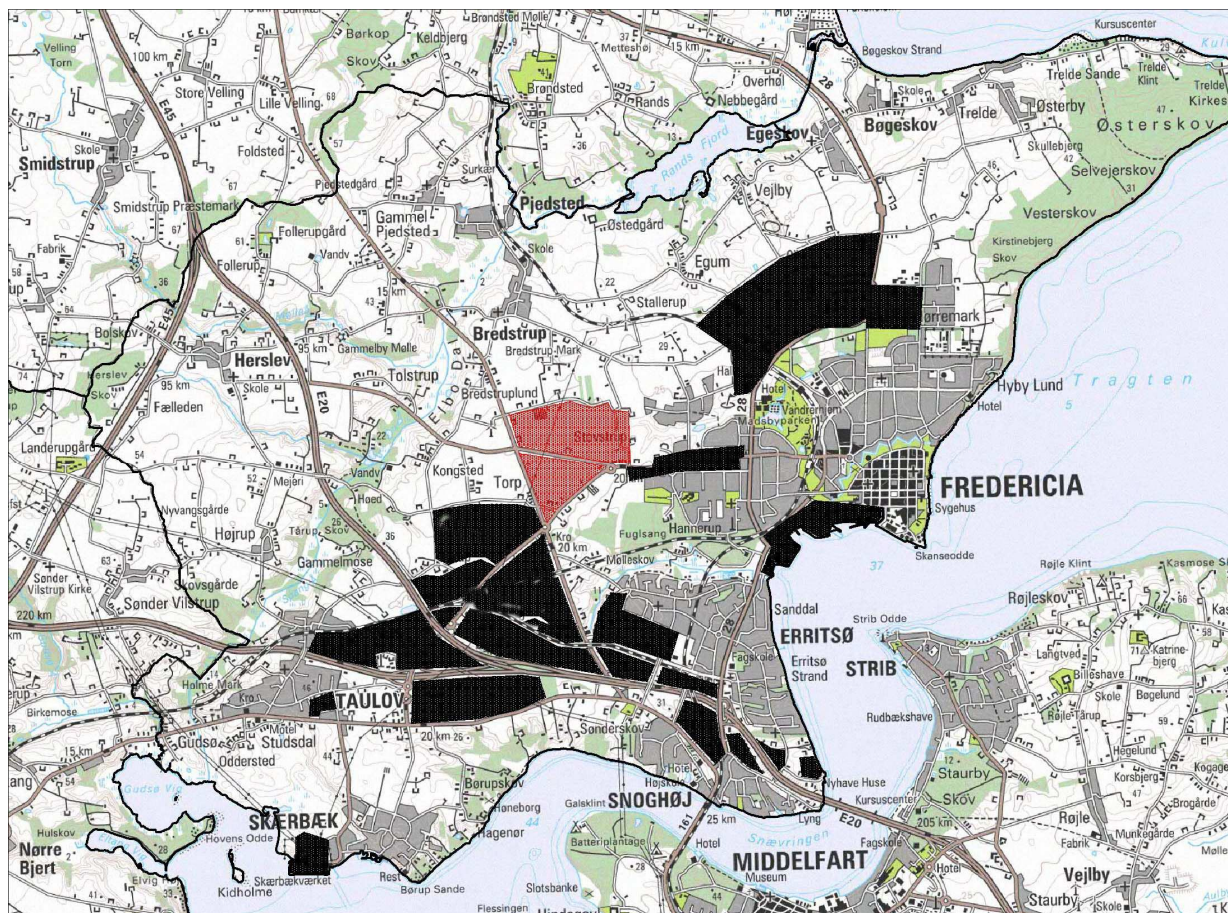
Vi har nogle anker – heraf er den alvorligste planerne om at fylde et dejligt Lillebælt-landskab øst for Skærbæk med parcelhuse.

I kan se vores høringssvar til kommuneplan-forslaget på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia gå ind under Vores opgaver – By og land - Kommuneplanen

Det vil føre for vidt at gå i detaljer, men jeg vil sige lidt mere om de 4 emner, jeg lige har nævnt:

1.1. Himmerigshuse: Vi skal ikke have husene ud i naturen, men i stedet naturen ind blandt husene!

Vores formål med at foreslå denne nye bydel var at undgå parcelhuse i vores kystområder og for nær vores naturområder. Og hvis det skal lykkes, skal området i sig selv rumme spændende natur – ud over huse: Bakker ud mod vejene, småskove og søer og Ullerup bæk skal frilægges.

Det røde område er Himmerigshuse – ca. 230 ha. De sorte områder er erhvervsområder.

I kommunens dialog med staten om kommuneplanen endte det dog med, at kommunen måtte reducere det store areal på 230 ha. Det førte til presseforlydender om, at vore ideer med Himmerigshuse nu ikke ville blive til noget.

Men projektet lever og har det godt – vi har fået at vide, at der arbejdes intenst med det i kommunens forvaltning. Og eftersom ingen alligevel havde regnet med, at hele kæmpeområdet skulle udvikles og bebygges på én gang, gjorde kommunen det, at den udlagde den del, som man måtte skære fra, som et perspektivområde i stedet. Altså et område, den senere kan inddrage i Himmerigshuse. Keine hexerei, nur Behändichkeit!

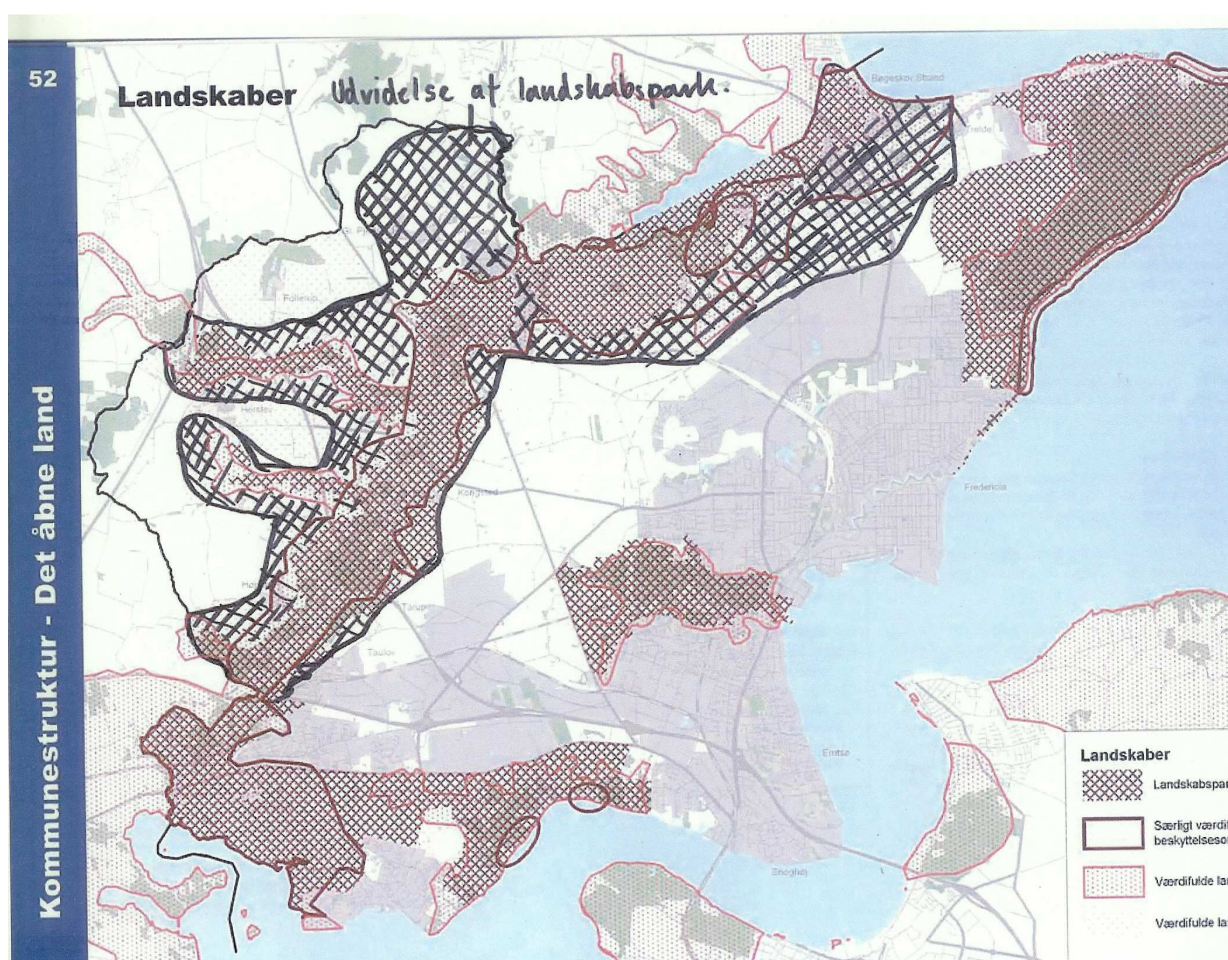
1.2 Landskabsparkerne: En satsning på natur og landskaber, som kan få stor betydning for kommunen

Kommunen har forpligtet sig til at stoppe tilbagegangen i biodiversitet senest i 1010. Hvis kommunen arbejder med på vores ideer om en udvikling af landskabsparkerne, kan politikerne med god samvittighed sige, at kommunen har taget væsentlige skridt til at leve op til sine forpligtelser.

En landskabspark er et område med en kerne af natur, f.eks. en skov, omgivet af flotte, oftest kuperede landskaber, hvor der drives landbrug. Den er ikke undergivet særlige beskyttelsesregler, som vi kender det fra en fredning. Det har nogle af kritikkerne misforstået.

Det drejer sig ikke om et almindelig kendt begreb. Ideen er undfanget her i DN Fredericia. Og formålet er at fremhæve nogle områder i vores kommune, som vi skal passe særlig godt på, hvor vi først og fremmest skal genoprette evt. ødelagt natur, og hvor vi skal have som mål at skabe et særligt rigt dyre- og planteliv. Naturligvis til glæde for kommunens borgere, men vi mener også, at landskabsparkerne kan få stor betydning for kommunens image og dermed dens evne til at tiltrække tilflyttere og turister.

Som man kan se på kortet, drejer det sig om områder af så betydelig størrelse i forhold til vores kommune, at det bør vække opmærksomhed.

Kort modtaget fra kommunen den 29.10.09. Landskabsparkerne er de krydsskravede områder. Elbodal Landskabspark følger nu de grænser, vi har foreslået (udvidet med den håndlavede skravering i forhold til den første udgave af kommuneplanen). Det ser lidt drabeligt ud, så jeg vil minde om, at hverken Eggeskov, Bøge-

skov, Herslev, Pjedsted, Brædstrup eller andre nyere parcelhusområder indgår i Elbodal Landskabspark!

Stilleområder. Vi har allerede i vores høringssvar vist, hvordan vi kan gøre områderne attraktive og spændende. Først og fremmest vil vi foreslå byrådet at gøre landskabsparkerne til stilleområder – til oaser i vores støjplagede kommune.

I et stilleområde skal naturens lyde – som vindens susen og fuglenes sang – være dominerende. Og der bør ikke være motocrossbaner, skydebaner eller andre støjende fritidsaktiviteter – og heller ikke støjende erhverv. Uden at det dog skal forhindre traditionelle aktiviteter i skov og på mark som brug af motorsav eller traktor, og man skal fortsat kunne gå på jagt.

Som et udgangspunkt kan man tænke sig forskellig støj, som kommunen så skal lægge en plan for at reducere, men det koster i sig selv ikke kommunen penge at udnævnte et område til at være stilleområde..

Naturgenopretning er også et vigtigt middel til at gøre en landskabspark endnu mere spændende, som f.eks. den genslyngning, som Spang Å er undergået vest for Bredstrup/Pjedsted. Vi ønsker, at der arbejdes videre med Spang Å, og vi har foreslået kommunen et lignende projekt for Erritsø Bæk.

Naturpleje. Mange overdrev og enge er ved at gro til i brændenælder og pilebuiske. Det betyder færre blomster, insekter og fugle. Vi vil derfor gerne have igangsat naturpleje. Dels på kommunens initiativ, dels på vores – vi har dog endnu ikke fundet en person, der kan stå for sådanne projekter baseret på frivillig arbejdskraft.

Økologisk landbrug og små naturområder i markerne. Det industrielle landbrug levner ikke meget plads til natur. Men det er vores håb, at regeringens Grøn Vækst vil give et ekstra stort tilskud til omlægning til økologisk drift i særligt sårbare vandoplande. Det vil i alle tilfælde reducere udstrømningen af pesticider. Endelig kan det være, at man kan motivere nogle af landmændene til at efterlade mindre områder til naturen i deres marker (som Per Kring). Alt på frivillig basis.

Stop overgreb på de små naturområder. Desværre har det vist sig, at mindre naturområder, som er beskyttet af lovgivningen, alligevel forsvinder. Vandhuller fyldes op, overdrev pløjes op, diger fjernes osv. Vi må appellere til landmændene om at passe på de små oaser, og vi må bede kommunens forvaltning gribe ind, hvis overgrebene alligevel sker. Det var trist og uforståeligt at skulle opleve to medlemmer af byrådets miljøudvalg stemme imod forvaltningens afgørelse at, at et oppløjet overdrev skulle reetableres!

1.3. Et Fredericia C med rod i vores historie og kultur

Vi har argumenteret for, at Fredericia C skal være en naturlig udvidelse af den nuværende, historiske by – først og fremmest gennem bevarelse af den historiske byplan:

Når vi står i et gadekryds i den historiske by, vil vi kunne se det blå Lillebælt mod syd og den grønne vold mod nord, øst og vest (stort set) – vi vil have naturen ind i byen. Og sådan ser det ud til, at det bliver!

Vi har dog den anke, at ordlyden i planen kunne føre til højere huse, end vi finder rimeligt. Terrænet gør, at man kan bygge lidt højere huse i Fredericia C end tættere på volden, men vi mener ikke, at man bør gå højere end 4 etager. En undtagelse kunne udgøres af en markant kulturbygning nær Lillebælt.

Vi er meget optaget af, at der sikres plads til grønne områder og må dele Bygningskultur Fredericias bekymringer over en for høj udnyttelsesgrad.

Mange skribenter af læserbreve mener ikke, der kan bygges boliger inden for en radius af 500 meter fra Shell-terminalen. Man skal dog huske, at Fredericia C er planlagt udviklet over mere end 20 år. Energistyrelsen siger, at vi kan forsyne os selv med olie og gas i 10-20 år. Men vil vores internationalt set meget lille raffinaderi blive opretholdt i 10 eller 20 år, eller kan vi allerede inden få år komme til at opleve, at det stopper lige så brat som Kemira? Vi tror, det er tænkeligt.

Netop grundet usikkerheden regner vi det som utænkeligt, at nogen kan se et økonomisk perspektiv i at lave en platform ude i Tragten, hvor tankskibe kan lægge til og få olie og gas ombord. Det er ellers en løsning, som mange læserbreve har foreslået.

1.4. Smertensbarnet Skærbæk

Kommunen har planlagt en efter vores – og Skærbæk Beboerforenings – opfattelse helt urimelig udbygning af Skærbæk med nye parcelhusområder tre steder.

De to områder øst for Skærbæk spolerer et dejligt Lillebælt-landskab, og de strider efter vores mening mod Planloven, idet der ikke er tale om nogen funktionel eller planmæssig begrundelse i lovens forstand. Og det kræves af byggeri i kystnærhedszonen.

De har det til fælles med det tredje område nord for Skærbæk Ringvej, at der er tale om en udbygning af Skærbæk, som vil give alt for meget trafik og derfor for stor CO₂-udledning.

Kommunen lader dermed hånt om Vision Østjylland, hvori det hedder, at byerne skal vokse inde fra og ud og i områder nær ved stationer – netop for at reducere behovet for privatbilisme. Kommunen har tiltrådt Vision Østjylland.

At man også krænker skovbyggelinjen, vil bygge i et vandindvindingsområde og blokerer en økologisk forbindelseslinje nævnes for fuldstændighedens skyld.

Det er netop byggeri sådanne smukke steder, vi ville undgå ved at foreslå Himmerigshuse.

2. Andre projekter og opgaver

2.1. Dong's nye hovedsæde i Skærbæk

Heldigvis vandt den sunde fornuft og et hensyn til borgerne i Skærbæk over ingeniør-tænkningen: Det nye projekt ser rimeligt ud – om end der stadig er tale om et meget stort byggeri for så lille en by. Vi havde hellere set, at en så stor kontorbygning var blevet placeret i Danmark C.

Vi udarbejdede et høringssvar, der opfordrede til at søge andre løsninger og havde et fint samarbejde med Skærbæk Beboerforening.

2.2. Fredericia blev klimakommune nr. 40 – og lavede en aftale med Better Place (bravo!)

Et flertal i Fredericia Byråd ser ud til at være enige med os i, at atmosfærens stadig større indhold af CO₂ hidrørende fra afbrænding af olie, naturgas og kul bærer hovedskylden for den faretruende klimaudvikling. Og kort før sommerferien underskrev vores borgmester og DN's præsident en aftale, der betyder, at Fredericia Kommune over en årrække skal reducere udledningen af CO₂ med mindst 2% pr. år.

Vi i DN Fredericia kan nu ikke rose os i den anledning, idet æren tilkommer Marianne Thomsen, der kæmpede hårdt for at overbevise kollegerne i byrådet om, at kommunen skulle indgå aftalen.

Anderledes kvikt gik det med aftalen med Dong om vindmøllestrøm og med aftalen med Better Place om en infrastruktur til el-biler. Vi er glade for og stolte over, at netop vores kommune som den første underskrev en sådan aftale. Vi har taget hul på fremtiden!

2.3. En håndsrekning til den sjældne og udryddelsestruede skovmår

Træerne i vores skove bliver fældet, før de bliver gamle og hule. Derfor har skovmåren svært ved at finde en bolig. I samarbejde med Fredericia Kommune opsatte vi 8 kasser i kommunens skove. Vi har fået lov til at opsætte yderligere 4 kasser i forsvarets skove. Mon der kommer mår i kasserne – det skal vi nu til at holde øje med!

2.4. Inga Nielsen vil have sin ejendom fredet!

DN oplever en gang imellem, at en person ønsker sin ejendom fredet – uden at forlange erstatning. Simpelthen fordi vedkommende ikke kan bære at forestille sig sin ejendom fyldt op af parcelhuse eller andet byggeri. Nu er vi i Fredericia så heldige, at det sker i vores kommune!

Vi har i nogen tid holdt Inga Nielsen hen grundet mangel på ressourcer. Der er mange ambulancefredninger – dvs. at der ofte er behov for at gøre noget omgæende, for at Danmark ikke skal miste ”umistelige værdier”!

Men nu er vi ved at være klar til at gå i gang med sagen. Der er tale om et dejligt lille område i Bøgeskov på ca. 5,5 ha med et overdrev afgræsset af kvier om sommeren – med levende hegn og små bække. Og for Inga Nielsen rummer barndoms-hjemmet selvsagt mange minder. Sydgrænsen dannes af Over Bøgeskov.

Inga Nielsen har ellers været omsværmet af diverse byggematadorer, der gerne vil forvandle hendes naturidyl til et parcelhusområde.

2.5. Affaldsindsamlingen – rekord endnu engang!

390 indsamlere samlede den 19. april 3,9 tons – i pragtfuldt solskinsvejr!

Det er lykkedes at få flere grundejerforeninger til at engagere sig i arbejdet. Vi håber meget på tilgang af de mange, der ikke er med.

Og vi håber også, at byens detailhandlere vil indse, at det ikke kan være salgsfremmende, når beplantningen uden for butikkerne flyder med affald. Prøv f.eks. at gå en tur ud ad Vejlevej!

Det er en ganske stor og krævende opgave at organisere arbejdet, men solen plejer at skinne, og det ser ud til, at deltagerne har en god dag. Så længe, det er tilfældet, finder vi vel kræfterne til det. For det ser ikke ud til, at behovet bliver mindre for at fjerne visse menneskers henkastede affald. Med nye tyske pantregler kan vi dog håbe på færre tyske øldåser i naturen.

2.6. Et forår uden gyllestank og meget renere vandløb, søer og fjorde – en utopi?

Landbrugets udledning af næringsstoffer er den vigtigste kilde til forurening af vores vandløb, Rands Fjord og vores kystvande. Derfor er vi kede af, at flere af de større svineavlere i de senere år har fordoblet produktionen. Selvom love overholdes, sker der stadig tab af næringsstoffer langt over naturens tålegrænse.

De fandt andre marker til gyllen. Vi har i flere tilfælde påpeget det uheldige i at bringe gylle ud på marker, hvor vi måtte forvente tab til vandløb. Og de pågældende landmænd har fulgt vores opfordring til at finde andre marker til gyllen.

God sagsbehandling. De største svineavlere i vores kommune udbringer gylle i såvel Fredericia, Vejle som Kolding kommuner, og vi har heldigvis et godt samarbejde med de tre kommuner. Kommunerne har stillet rimelige begrænsninger for udbringningen af gylle på de enkelte marker, og de har afviklet ansøgningerne fra landmændene hurtigt og professionelt.

Så vidt, vi ved, udnytter ingen af kommunerne dog endnu de nye afstrømningsmodeller, der er frigivet fra universiteterne. Brugen af modellerne vil kunne stoppe udbringning af gylle på særligt sårbare marker mod at kunne bringe mere ud på marker uden afstrømning til vandløb og uden vandindvindingsinteresser.

Vi venter på de teknologiske løsninger. Vi håber, at der snart vil komme gang i landbrugets udnyttelse af de mange teknologier, der kan give os et bedre miljø. Vi tænker bl.a. på biogasanlæg, som kan udnytte gyllen og andet bioaffald.

3. Kontakten med vores medlemmer

Ture i naturen. Vi har jo årsmødet her, men det er for lidt. Vi har tidligere haft nogle meget fine ture i naturen for medlemmerne, men de ophørte for nogle år siden grundet manglende tid. Nu har vi fået en naturvejleder tilknyttet, Kai Rønnow, og han har nået at gennemføre to ture for medlemmer her i efteråret – til Trelde Næs og til Rands Fjord. Det er vigtigt, at vi på denne måde kommer i personlig forbindelse med vores medlemmer.

Praktisk arbejde i naturen. Vi har længe haft planer om at involvere vores medlemmer i praktisk arbejde i naturen. Men vi har endnu ikke fundet den mand eller kvinde med lederegenskaber, som kan styre opgaven.

Hjemmeside og nyhedsmail. Hvis man vil vide, hvad der sker i DN Fredericia, er det en god idé at følge med på vores hjemmeside – www.dn.dk/fredericia, og det er en supergod idé at abonnere på vores nyhedsmail. Den første kom i januar, og der er nu kommet i alt 5. Vi regner med at udsende 6-7 nyhedsmails pr. år.

4. Samarbejdet med kommunen – og det kommende byråd

Det glæder os at kunne sige, at samarbejdet altovervejende er godt med forvaltningens medarbejdere, som vi oplever som kompetente.

Vi har også et godt samarbejde med flere af partierne i Fredericia Byråd. De er lydhøre over for vores forslag og indhenter selv information hos os. Andre er tilsyneladende ikke interesserede, og vi har fået refereret udtalelser, som tyder på, at de mener, at vi har allieret os med andre partier. Det er en fejlfortolkning. Forklaringen er, at andre har vist større lyst til kontakt med os.

Vi kan ikke deltage i den almindelige jammer over byrådets gøren og laden – selv om vi ikke er enige i alle beslutninger. Man kan i alle tilfælde ikke sige, at vores politikere har gået i små sko. Mange betydningsfulde og visionære planer er realiseret i de senere år.

Mange læserbrevsskribenter opfordrer til at straffe politikerne for deres holdning til Fredericia C og navnlig til skibsværftet. Man kan være enig eller uenig med politikerne, men hvis straf og hævn er det eneste, der bestemmer krydsets placering for ret mange af vores medborgere, er der god grund til at være bekymret. For hvad er det så for et byråd, vi får.

Naturligvis kan den enkelte politikers syn på natur, miljø og klima heller ikke stå alene som et kriterium for, hvor krydset skal sættes. Men da det drejer sig om vores livsbetingelser, vil vi alligevel opfordre borgerne til at lade sådanne forhold vægte tungt.

Det er derfor, vi i aften inviterer til vælgermøde.

Vi håber på et byråd, der vil leve op til kommuneplanens intentioner. Navnlig ønsker vi os den udvikling for landskabsparkerne og for Himmerigshuse, som vi har lagt op til. Vi vil meget gerne medvirke og forventer også at blive inddraget.

5. Pressen

Og vi må endnu engang sige, at uden en velfungerende lokalpresse ville vi være ilde sted. Det drejer sig såvel om Fredericia Dagblad som om ugeaviserne og de lokale radiostationer. Vi er meget glade for den helt uvurderlige omtale af vores meriter, som disse medier har givet.

6. Vores arbejde i det næste år

Landskabsparkerne og Himmerigshuse. Mange af de sager, jeg har nævnt i det foregående, vil også række ind i det næste år. Det gælder landskabsparkerne og Himmerigshuse.

Statens Vandplaner. Vi kan snart forvente offentliggørelsen af statens vandplaner, som kommunerne skal føre ud i livet. Vi har lavet et oplæg til staten om, hvordan vi i vores kommune kan få bedre vandløb, søer mv., og det samme har kommunen. Vi håber meget, at realiseringen af vandplanerne vil give et løft til landskabsparkerne.

Og vi må bestemt regne med, at den nedgang i kontrollen med vores vandes kvalitet, som vi har oplevet med Miljøcenter Ribes overtagelse af ansvaret fra Vejle Amt, vil blive bragt til ophør. I Vejle Amts dage var der ikke mindre end 60 målestationer i Rands Fjord med opland. Nu er der kun sølle 2! Uden målinger famler man i blinde, når arbejdet med vandplanerne skal i gang.

Det dejlige Lillebælt-landskab øst for Skærbæk. Desværre ser det ud til, at vi må strenge os alvorligt an for at bevare det dejlige landskab øst for Skærbæk. Parcelhusene truer.

Grønne tage. Vi vil slå et slag for grønne tage. Vi er optaget af, at Fredericia C bliver et mønster på bæredygtighed. Man kunne overveje at give mulighed for grønne tage, som isolerer godt, som fjerner en del af den luftbårne ammoniak og anden forurening, og som opsuger regnvand og derfor giver mulighed for mindre dimensioner af kloakrør til regnvandet. Grønne tage kunne være en spændende kontrast til røde tage i resten af byen inden for voldene! Man bruger oftest en urt – sedum – som ikke skal slås, og som kan tåle at være dækket af sne.

Vi har fra starten sagt, at Himmerigshuse bør have grønne tage, og vi vil foreslå, at det bliver obligatorisk for virksomhederne i Danmark C.

Men følg med på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia - her kan I se meget om, hvad vi foretager os. Og abonnér på vores nyhedsmail. Den kommer 5-7 gange om året.

7. DN i Fredericia Kommune. Ledige ”job”

Vi har altid behov for nye talenter med viden om og interesse for natur og miljø, men vi mangler især at få to ”job” besat:

- En dygtig ”arbejdsleder”, der kan hverve og motivere interesserede frivillige til praktiske opgaver som f.eks. at medvirke ved udgravning af damme til padder, fjerne bjørneklo rundt omkring og pilekrat i Elbodalen. Der er penge at hente til sådanne projekter, hvis vi kan levere frivilligt arbejde.
- En person med viden om finansiering, som har lyst til at undersøge, om der er nationale eller internationale kilder, vi kan få penge fra til natur- og miljøprojekter.

Vi er nu 1010 medlemmer af DN i kommunen. I hele landet er vi 140.000.

Ole Klottrup

Formand for Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Mere information:

Ole Klottrup

Kongensgade 12

7000 Fredericia

dn.fredericia@mail.dk

Tlf. 7593 1717

www.dn.dk/fredericia